

NWSA-EDUCATION SCIENCES

Received: September 2012
Accepted: January 2013
NWSA ID : 2013.8.1.1C0574
ISSN : 1308-7274
© 2013 www.newwsa.com

Raif Kalyoncu
Karadeniz Technical University
Trabzon-Turkey
raifkalyoncu@hotmail.com

**SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ "SANAT EĞİTİMİ DERSİ" KAVRAMINA İLİŞKİN
METAFORLARI**

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, ilköğretim bölümü sınıf öğretmenliği öğrencilerinin "Sanat Eğitimi Dersi" kavramına ilişkin sahip oldukları algıların, metafor aracılığı ile ortaya çıkarılmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında, 2011-2012 eğitim- öğretim yılı bahar dönemi ikinci sınıfta "Sanat Eğitimi" dersi alan örgün ve ikinci öğretimden toplam 134 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanabilmesi için her öğrenciye "Sanat Eğitimi Dersi ... gibidir; çünkü ... " cümlesi yöneltilmiş ve boşlukların doldurulması istenmiştir. Araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: "Sınıf öğretmeni adaylarının "sanat eğitimi" kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir?", "Sınıf öğretmeni adaylarının "sanat eğitimi" kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilirler?" Araştırmanın veri analizinde nitel analiz teknikleri kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre metaforlar sınıf öğretmeni adaylarının Sanat Eğitimi dersine ilişkin sahip oldukları kişisel algıları ortaya çıkartmada, anlamada ve açıklamada güçlü bir araştırma aracı olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayı, Sanat, Eğitim, Metafor, Metafor Tekniği

CLASSROOM TEACHER CANDIDATES' METAPHORSABOUT "ART EDUCATION LESSON"

ABSTRACT

The aim of this study was to reveal the perceptions of elementary classroom teacher candidates about "art education lessons" by analyzing their metaphors. The subject group consisted of 134 sophomore students, who took art education classes (both formal and evening lessons) at the Division of Elementary School Classroom Education in Fatih Faculty of Education at Karadeniz Technical University, during the academic year 2011/2012. Data was gathered by asking the students to complete the following sentences and fill in the blanks: "Art education lesson is like...Because...". This study sought to find answers to the following questions: "What are the metaphors of classroom teacher candidates about "art education lesson?", "Which conceptual categories can be used to classify the metaphors of classroom teacher candidates' about 'art education lesson'?". Qualitative techniques were used for data analysis. According to the study's findings, metaphors can be used as a strong research tool for exploring, understanding and explaining the personal perceptions of classroom teacher candidates with regard to the art education lesson.

Keywords: Teacher Candidates, Art, Education, Metaphor, Metaphor Analysis.

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Metafor bir fikri, obje yada eylemi bir sözcük veya deyim ile herhangi duruma benzeterek ifade etme biçimidir (Palmer ve Lundberg, 1995, akt., Tamimi, 2005:30). Olayların oluşum ve işleyişi hakkında düşüncelerimizi yapılandıran, yönlendiren ve kontrol eden güçlü zihinsel araçlardan biri (Miller, 1987, akt., Saban, 2004) olan metafor, Morgan (1998)'a göre; genel olarak dünyayı kavrayışımıza sinen bir düşünce ve görme biçimidir. Metafor; karmaşıklığı ve soyutu, yeni görüş açısından görmeyi sağlamaktadır. Kavramlaştırmalar, mantıki ya da kuramsal çerçeveler, modeller, kafamızdaki karmaşık fenomenin kısaltılmış resimleridir (Balci, 1992, akt., Nalçacı ve Bektaş, 2012:241).

Tompkins ve Lawley (2002, akt., Girmen, 2007:9) metaforların özelliklerini; bir kavramı farklı bir kavramla tanımlama, bir kavramı, farklı bir kavramın benzetme yönüyle betimleme, bir kavramı farklı bir boyutta görme, bir kavramı farklı bir kalıpla yorumlama şeklinde sıralamışlardır.

Günlük hayatımızda olduğu kadar eğitim alanında da sıklıkla kullanılan metaforik düşünme anlayışı öğrencilere; kendi araştırmaları için yeni fikirler oluşturmalarında ve diğer yaratıcı çalışmalar için olduğu kadar karmaşık kavramları öğrenmelerinde de yardımcı olmaktadır. Metaforlar hakkında yazmak ve konuşmak okuma ve tartışma yoluyla araştırılacak olan konular hakkında soru sormalarını sağlamaktadır (James, 2002:27).

Genel eğitim sistemi içinde sanatın genel ve eğitimsel işlevleri sanat eğitimini önemli kılmaktadır. Sanatın toplumdaki yansımaları sanat eğitimini toplumsal kılan, sosyal bir gerçektir (Çelikkaya, 1998: akt: Kalyoncu, 2012:306). Bireyin yaratıcılığının ve yeteneklerinin gelişimine katkıda bulunan sanat eğitimi, aynı zamanda bireye estetik ve etik değerler de kazandırmaktadır. Sanat eğitimi; öğrencilerin, imge ve simge yüklü bir dünyanın anlamını çözmeleri ve onu anlamaları için yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır (Özsoy, 2003:51). Luehrman (2002:211); öğrenciler için sağlanan sanat deneyimlerinin genişliği, kalitesi ve uygunluğunun daha sonraki yaşamlarındaki tutumlarını etkileyeceğini ifade etmiştir.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Öğrencilerin ders dışında da çevreyle sağlıklı ilişki kurabilmeleri, kavram ve terimleri daha kolay öğrenebilmeleri, soyut kavramları somutlaştırmaları, sosyalleşmeleri, duygu ve düşüncelerini etkili ifade edebilmelerinde metaforların etkin olduğu sanat eğitiminin önemli bir yeri bulunmaktadır. Toplumumuzda, bireylerin plastik sanatlara ve diğer sanat dallarına bakış açılarının yetenekleriyle doğru orantılı olduğu düşünülmektedir. Sanat eğitimi ile ilgili bir konu "benim resme hiç yeteneğim yok, ben ancak çöp adam çizebilirim, ben resimden anlamıyorum vb." sözlerin fazlaca telaffuz edilmesi ile gündeme gelmektedir. Doğru ve planlı bir sanat eğitimi, bireylerin bilinçli birer sanatsever ve sanat tüketicisi olmalarını amaçlamaktadır. Günümüzde, yapılan pek çok araştırmada (Allen 1995; Alvermann et al. 1996; Baret ve Smigiel 2003; Eder ve Corsaro 1999; Erickson ve Shultz 1992. Akt. Gibson 2008:178), öğrencilerin seslerinin duyulmasına ve kabul edilmesine izin veren çalışmalara kritik bir ihtiyaç olduğu vurgulanmaktadır. Buradan hareketle çocuğun bilinçlendirilip yeteneklerinin geliştirilmesinde sınıf öğretmenlerine önemli görevler düştüğünü ifade etmek mümkündür. Çocuğun gelişiminde aileden sonra en fazla etkiye sahip bireylerden biri sınıf öğretmenidir. Çocuğun, okul öncesi eğitiminden sonra ilköğretime başladığında ve hayatının birçok alanında başarılı olabilmesinde sınıf

öğretmeninin niteliği oldukça önemlidir. Örgün öğretimin ilkököl sürecinde öğrencilere sanat eğitimi konularını sınıf öğretmenleri vermektedir. Öğrencilerin sanata ve sanat eğitimine yönelik tutumları büyük ölçüde bu dönemde şekillenmeye başlamaktadır. Dolayısıyla sınıf öğretmenlerinin eğitim programlarında sanat eğitimine yer verilmesi üzerinde titizlikle durulmalıdır.

Ayrıca literatür taraması yapıldığında metaforların, eğitimin bir çok alanında kullanıldığı görülmektedir (Guerrero ve Villamil, 2002; Forceville, 2002; Saban, 2004; Saban ve vd., 2006; Arslan ve Bayrakçı, 2006; Öztürk, 2007; Cerit, 2008; Shaw ve ark., 2008; Saban, 2008; Botha, 2009; Saban, 2009; Töremen ve Döş, 2009; Aydın ve Ünalı, 2010; Çapan, 2010; Döş, 2010; Şeyhoğlu ve Gencer, 2010; Yıldırım ve ark., 2011; Kaya, 2011; Şirin vd., 2012; Nalçac, ve Bektaş, 2012). Literatürde sınıf öğretmeni adaylarının Sanat Eğitimi Dersi'ne yönelik metaforlarının incelendiği bir çalışma yapılmadığı görülmüştür. Bu amaçla bu çalışmada sınıf öğretmeni adaylarının Sanat Eğitimi Dersi'ne yönelik görüşleri metaforlar yardımıyla belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının "Sanat Eğitimi Dersi" kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkartmaktır. Bu genel amaç çerçevesinde, aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Sınıf öğretmeni adayları "Sanat Eğitimi" kavramına ilişkin sahip oldukları algılarını hangi metaforlar aracılığıyla açıklamaktadırlar?
- "Sanat Eğitimi Dersi" kavramına ilişkin olarak sınıf öğretmeni adayları tarafından ileri sürülen metaforlar, ortak özellikleri bakımından, hangi kategoriler altında toplanabilir?

3. YÖNTEM (METHOD)

Bu çalışmada, sınıf öğretmeni adaylarının "Sanat Eğitimi Dersi" kavramına yönelik metaforik düşünme durumlarını belirlemek için nitel araştırma desenlerinden "olgu bilim" kullanılmıştır.

Olgu bilim (fenomenoloji) deseni, farkında olduğumuz ama derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgu bilim, bize tümüyle yabancı olmayan aynı zamanda da tam anlamını kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için uygun bir araştırma zemini oluşturmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

3.1. Çalışma Grubu (Working Group)

Araştırmanın çalışma grubu 2011- 2012 eğitim- öğretim yılının bahar döneminde Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda Sanat Eğitimi Dersi'ni alan 77'si örgün ve 57'si ikinci öğretim öğrencisi olmak üzere toplam 134 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarının 82'sini kız ve 52'side erkek öğrenciler oluşturmaktadır.

3.2. Verilerin Toplanması (Data Collection)

Uygulama Sanat Eğitimi Dersi öğretim elemanından izin alınarak araştırmacı ve ders öğretim elemanı tarafından gerçekleştirilmiştir. Öncelikle öğrencilere metafor tekniği hakkında bilgi verilmiştir. Daha sonra öğrencilerden "Sanat eğitimi dersi ... gibidir, çünkü ... " cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Öğrencilere yöneltilen cümle ile ilgili metaforlar oluşturmaları için bir ders saati zaman verilmiştir.

Öğrencilerin oluşturdukları bu metaforlar araştırmanın temel veri kaynağını oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Analiz Edilmesi ve Yorumlanması (Analyzing the Data and Interpreting)

Araştırmanın uygulama aşaması Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda örgün ve ikinci öğretimde öğrenim gören toplam 134 öğretmen adayı üzerinde gerçekleştirilmiş, ancak bunlardan anlamlı metafor kurabilen, ya da kurduğu metaforun sebebini mantıklı şekilde açıklayabilen 117 Sınıf Öğretmeni adayının çalışması değerlendirilmiştir. Öğretmen adayı katılımcıların geliştirdikleri metaforların analiz edilmesi ve yorumlanması; metaforların belirlenmesi, sınıflandırılması, kategorilerin geliştirilmesi, geçerlilik ve güvenilirlik sağlama olmak üzere dört aşamada gerçekleştirilmiştir.

Metaforların belirlenmesi: İlk olarak katılımcılar tarafından üretilen metaforların geçici bir listesi yapılmış, daha sonra ise öğrencilerin anlamlı metaforlar ve cümleler kurup kurmadıkları kontrol edilmiştir. Bu aşamada sınıflama yapmak amacıyla her katılımcının kurduğu metafor kodlanmıştır. Herhangi bir metaforun kullanılmadığı, alakasız bağlantıların kurulduğu, nedeni açıklanamayan metaforların bulunduğu veriler daha sonra elenmek üzere işaretlenmiştir.

Metaforların sınıflandırılması: Bu aşamada "metafor analizi" tekniği kullanılarak her metafor, parçalara ayrıştırılmış ve diğer metaforlarla benzerlikleri veya ortak özellikleri bakımından veriler teker teker gözden geçirilerek analiz edilmiştir. Bu amaç için katılımcıların yazdıkları her metafor; (1) metaforun konusu, (2) metaforun kaynağı, (3) metaforun konusu ile kaynağı arasındaki ilişki bakımından analiz edilmiştir. Araştırmada 2 kağıdın boş bırakılması ve 15 kağıdın da metaforun konusu ile metaforun kaynağı arasındaki ilişki bakımından uyumsuz olması gereğiyle toplamda 17 kağıt değerlendirme dışı bırakılarak 117 veri değerlendirilmiştir. 134 katılımcıdan toplam 73 geçerli metafor elde edilmiştir. Bu aşamada, bu metaforlar tekrar alfabetik sıraya göre dizilmiş ve ham veriler ikinci kez gözden geçirilerek metaforların her biri için, onu en iyi temsil ettiği düşünülen örnek metafor ifadelerinin derlenmesiyle birlikte örnek metafor listesi oluşturulmuştur. Bu liste iki temel amaca yönelik olarak oluşturulmuştur. Bunlar; (a) metaforların belli bir kategori altında toplanmasında bir başvuru kaynağı olarak kullanmak ve (b) bu araştırmanın veri analizi sürecini ve yorumlarını geçerli kılmaktır.

Kategori geliştirme: Bu aşamada Sınıf Öğretmeni adayları tarafından üretilen metaforlar, Sanat Eğitimi Dersi kavramına ilişkin sahip oldukları ortak özellikler bakımından incelenmiştir. Katılımcılar tarafından oluşturulan 73 metafor dikkate alınarak her metaforun Sanat Eğitimi Dersi'ni nasıl kavramsallaştırdığına bakılmıştır. Bu amaç için Sınıf Öğretmeni adayları tarafından üretilen her metafor Sanat Eğitimi Dersi'ne ilişkin sahip olduğu bakış açısına göre belli bir tema ile ilişkilendirilerek, toplam 7 farklı kavramsal kategori oluşturulmuştur.

Geçerlik ve güvenilirliği sağlama: Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için, 7 kategori altında verilen metaforların, söz konusu bir kavramsal kategoriye teyit edip etmediği amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu amaç doğrultusunda uzman kişiye iki liste verilmiştir. Bu listeler; (a) 73 adet örnek metaforun alfabetik sıraya göre dizili olduğu bir liste, (b) 7 kavramsal kategorinin adlarını ve özelliklerini içeren bir listedir. Uzmanın bu iki listeyi kullanarak hiçbir metaforu ve kavramsal kategoriye dışarıda bırakmayacak şekilde eşleştirmesi istenmiştir. Daha sonra, uzmanın yaptığı eşleştirmeler

araştırmacının kendi kategorileriyle karşılaştırılmış, karşılaştırmalarda görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları tespit edilerek araştırmacının güvenilirliği, güvenilirlik=görüş birliği/görüş birliği+görüş ayrılığı formülü (Miles ve Huberman, 1994: 64) kullanılarak hesaplanmıştır. Nitel çalışmalarda uzman ve araştırmacı değerlendirmeleri arasındaki uyumun %90 ve üzeri olduğu durumlarda arzu edilen düzeyde bir güvenilirlik sağlanmış olmaktadır (Saban, 2009: 288). Bu araştırmacının güvenilirlik çalışması kapsamında görüşüne başvurulan uzman, 5 metaforu (kuyu, edebiyat dersi, mevsim, sevgili, kelebek) araştırmacınıninkinden farklı bir kategoriye yerleştirerek ilişkilendirmiştir. Bu durumda, güvenilirlik = $93 / (68+5) = 0.93$ olarak hesaplanmıştır. Bu araştırmacının güvenilirlik çalışmasında % 0.93 oranında bir güvenilirlik sağlanmıştır.

4. BULGULAR VE TARTIŞMALAR (FINDINGS AND DISCUSSIONS)

Bu bölümde araştırmaya katılan Sınıf Öğretmeni adaylarının "Sanat Eğitimi Dersi" hakkında geliştirdikleri metaforlara ilişkin olarak elde edilen bulgular tablolar halinde sunularak ve araştırma sorularına göre alt başlıklar halinde analiz edilerek yorumlanmıştır.

- **Sınıf öğretmeni adayları "Sanat Eğitimi" kavramına ilişkin sahip oldukları algılarını hangi metaforlar aracılığıyla açıklamaktadırlar (By which metaphors do classroom teacher candidates explain their views on "Art Education")?**

Tablo 1, öğrenciler tarafından geliştirilen metaforları alfabetik sıraya göre listeleterek, her bir metaforu temsil eden öğrenci sayısını ve metaforu sunmaktadır.

Sınıf Öğretmeni adayları "Sanat Eğitimi Dersi" kavramına ilişkin olarak 73 adet geçerli metafor üretmişlerdir. Üretilen 73 adet metaforun yaklaşık olarak üçte ikisi (52 tanesi) sadece bir öğrenci tarafından temsil edilmektedir. Geriye kalan 21 metaforu temsil eden öğrenci sayısı da 2 ile 8 arasında değişmektedir. Metafor başına düşen ortalama öğrenci sayısı ise yaklaşık olarak 3'tür.

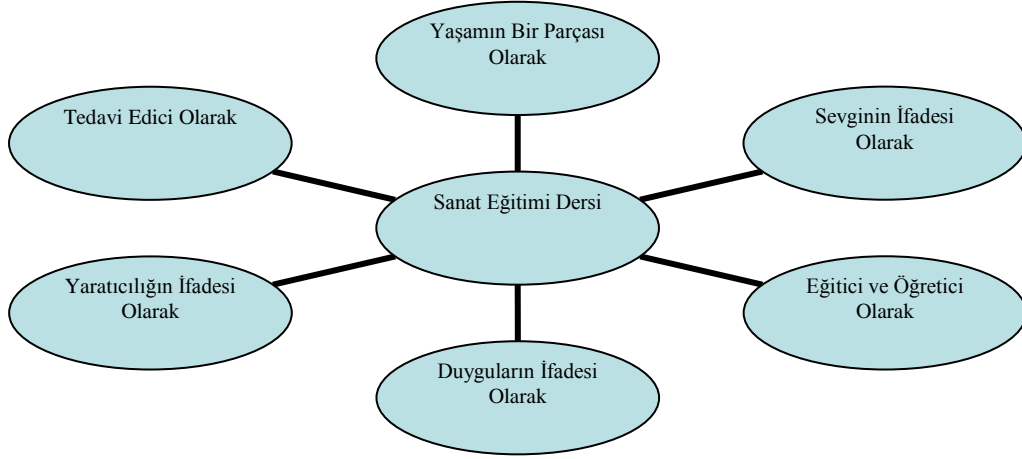
Birden fazla öğrenci tarafından üretilen metaforlar sırasıyla şunlardır. Hayat (8 öğrenci, %6.8), su (8 öğrenci, %6.8), hayal (4 öğrenci, %3.4), keşif (4 öğrenci, %3.4), resim (4 öğrenci, %3.4), aşk (3 öğrenci, %2.5), çocuk (3 öğrenci, %2.5), eğlence (3 öğrenci, %2.5), gökkuşağı (3 öğrenci, %2.5), şarkı (3 öğrenci, %2.5), deniz, güneş, masal, mevsim, okumak, oyun, özgürlük, rehber, rüya, spor, şeker (2 öğrenci, %1.7), görüldüğü gibi "Sanat Eğitimi Dersi" kavramına ilişkin katılımcılar tarafından çok sayıda metafor üretilmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. "Görsel sanatlar dersi" kavramına ilişkin geliştirilen metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayısı ve yüzdesi
(Table 1. Generated metaphors about "Fine Arts Lesson", and the number and percentage of students suggesting them)

Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)	Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	Anne Sütü	1	0.8	38	Lunapark	1	0.8
2	Aşk	3	2.5	39	Maddeye şekil vermek	1	0.8
3	Ayna	1	0.8	40	Masal	2	1.7
4	Bahar	1	0.8	41	Meslek	1	0.8
5	Buluş	1	0.8	42	Mevsim	2	1.7
6	Bulut	1	0.8	43	Okumak	2	1.7
7	Çocuk	3	2.5	44	Okyanus	1	0.8
8	Dantel	1	0.8	45	Oyun	2	1.7
9	Deniz	2	1.7	46	Özgürlük	2	1.7
10	Doğayı izlemek	1	0.8	47	Pencere	1	0.8
11	Duyguların ifadesi	1	0.8	48	Psikoloji	1	0.8
12	Düşlerimizin aynası	1	0.8	49	Rehber	2	1.7
13	Edebiyat dersi	1	0.8	50	Renklerle oynamak	1	0.8
14	Eğlence	3	2.5	51	Resim	4	3.4
15	Ezgi	1	0.8	52	Ruh hali	1	0.8
16	Fidan	1	0.8	53	Ruhun ilacı	1	0.8
17	Gece	1	0.8	54	Rüya	2	1.7
18	Görmek	1	0.8	55	Sevgi	1	0.8
19	Gökkuşluğu	3	2.5	56	Sevgili	1	0.8
20	Gökyüzü	1	0.8	57	Seyahat	1	0.8
21	Göz	1	0.8	58	Su	8	6.8
22	Gül	1	0.8	59	Su Sesi	1	0.8
23	Güneş	2	1.7	60	Spor	2	1.7
24	Güzellik	1	0.8	61	Şarkı	3	2.5
25	Hayal	4	3.4	62	Şeker	2	1.7
26	Harita	1	0.8	63	Şiir	1	0.8
27	Hava durumu	1	0.8	64	Tatlı	1	0.8
28	Hayat	8	6.8	65	Terapi	1	0.8
29	İhtiyaç	1	0.8	66	Tezhip	1	0.8
30	İlham perisi	1	0.8	67	Ufuk	1	0.8
31	İnsan kalbi	1	0.8	68	Usta	1	0.8
32	Kalbe giden damar	1	0.8	69	Yansıma	1	0.8
33	Karikatür	1	0.8	70	Yaratıcı	1	0.8
34	Kelebek	1	0.8	71	Yetenek avcısı	1	0.8
35	Keşif	4	3.4	72	Yoga	1	0.8
36	Kitap	1	0.8	73	Zorunluluk	1	0.8
37	Kuyu	1	0.8		Toplam	117	

- "Sanat Eğitimi Dersi" kavramına ilişkin olarak öğrenciler tarafından ileri sürülen metaforlar, ortak özellikleri bakımından, hangi kategoriler altında toplanabilir (Which categories can be created for the classification of metaphors suggested by the students with regard to "Art Education Lesson")?

Sanat Eğitimi Dersi kavramına ilişkin elde edilen metaforlar altı kategori altında toplanmıştır. Şekil 1'de görüldüğü gibi Sınıf Öğretmeni adaylarının belirttikleri metaforlar göz önünde bulundurularak "Yaşamın Bir Parçası Olarak Sanat Eğitimi Dersi", "Sevginin İfadesi Olarak Sanat Eğitimi Dersi", "Eğitici ve Öğretici Olarak Sanat Eğitimi Dersi", "Duyguların İfadesi Olarak Sanat Eğitimi Dersi", "Yaratıcılığın İfadesi Olarak Sanat Eğitimi Dersi" ve "Tedavi Edici Olarak Sanat Eğitimi Dersi", kategorileri oluşturulmuştur. Bu kategorilerin oluşturulmasında Sınıf Öğretmeni adaylarının belirttikleri metaforla Sanat Eğitimi Dersi arasında kurdukları ilişki dikkate alınmıştır.

Şekil 1. Sınıf Öğretmeni adaylarının sanat eğitimi dersi algılarına ilişkin oluşturulan kategoriler

(Figure 1. Categories that are created for explaining the perceptions of classroom teacher candidates about art education)

Aşağıda her bir kategoriye oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları ve yüzdeleri ayrı ayrı tablolar halinde sunulmaktadır.

Tablo 2. "Yaşamın Bir Parçası Olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayısı ve yüzdesi (table 2. Metaphors that fall under the category of "Art Education Lesson as a Part of Life", and the number and percentage of students suggesting them)

Metafor sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)	Metafor sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	Anne sütü	1	0.8	37	Kuyu	1	0.8
4	Bahar	1	0.8	38	Lunapark	1	0.8
5	Bulut	1	0.8	42	Mevsim	2	1.7
10	Doğayı izlemek	1	0.8	44	Okyanus	1	0.8
17	Gece	1	0.8	45	Oyun	2	1.7
19	Gökkuşağı	3	2.5	47	Pencere	1	0.8
24	Güzellik	1	0.8	54	Rüya	2	1.7
28	Hayat	8	6.8	58	Su	8	6.8
27	Hava durumu	1	0.8	62	Şeker	2	1.7
31	İnsan kalbi	1	0.8	64	Tatlı	1	0.8
32	Kalbe giden damar	1	0.8	67	Ufuk	1	0.8
34	Kelebek	1	0.8	73	Zorunluluk	1	0.8
35	Keşif	4	3.4				
Toplam						48	41

Tablo 2'de görüldüğü gibi "Yaşamın Bir Parçası Olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisini oluşturan metaforlar ve her bir metaforu geliştiren Sınıf Öğretmeni adayı sayısını ve yüzdesini sunmaktadır. Tablo 2 incelendiğinde bu kategoriye toplam 25 adet metafor ve 48 öğrenci (%41) ile temsil edildiği görülmektedir. Bu kategorileri oluşturan metaforların en önemlileri sırasıyla; hayat (8 öğrenci, %6.8), su (8 öğrenci, %6.8), keşif (4 öğrenci, %3.4), gökkuşağı (3 öğrenci, %2.5), mevsim (2 öğrenci, %1.7), oyun (2 öğrenci, %1.7), rüya (2 öğrenci, %1.7) ve şeker (2 öğrenci, %1.7), yer almaktadır. "yaşamın bir parçası olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisinde yer alan

metaforlar analiz edildiğinde Sanat Eğitimi Dersi'ni hayat olarak tanımlayan bazı Sınıf Öğretmeni adaylarının "sanat eğitimi dersi hayat gibidir, çünkü günlük yaşamda farkına varmadığımız olayları çeşitli sanat etkinlikleriyle farkına varmamızı sağlamaktadır. El becerimizi geliştirmemizi veya hiç farkında olmadığımız ilgilerimizi çeşitli faaliyetlerle karşımıza çıkartmaktadır", "sanat eğitimi dersi hayat gibidir, çünkü hayatın görünen ve görünmeyen tüm yönlerini yansıtır", biçiminde ifade ederken, su olarak tanımlayan diğer bazı sınıf öğretmeni adayları ise "sanat eğitimi dersi su gibidir, çünkü hayatın her anında ihtiyaç duyarız", "sanat eğitimi dersi su gibidir, çünkü onsuz yaşanmaz nasıl ki suya bedeninin ihtiyacı varsa ruhunda sanata ihtiyacı vardır" biçiminde açıklamışlardır. Sanat Eğitimi Dersi'ni "Keşif" olarak tanımlayan Sınıf Öğretmeni adaylarından biri de "sanat eğitimi dersi keşif gibidir, çünkü Sanat Eğitimi Dersi aldıkça hem kendini hem sanatı hem hayatı keşfedersin" biçiminde açıklama yapmıştır. Mevsim olarak tanımlayan katılımcılardan biri de Sanat Eğitimi Dersi'ni "sanat eğitimi dersi mevsim gibidir, çünkü içersinde ayrı ayrı güzellikler barındırır. Hayatta her farklı bakış açısı farklı güzelliklere ulaştırır insanı" şeklinde ifade etmiştir.

Sınıf öğretmeni adaylarının yaptığı bu açıklamalar göz önünde bulundurularak Sanat Eğitimi Dersi'nin yaşamın bir parçası olarak yaşamla iç içe olduğunu ifade etmek mümkündür.

Tablo 3. "Sevginin İfadesi Olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayısı ve yüzdesi (Table 3. Metaphors that fall under the category of "Art Education Lesson as Expression of Love", and the number and percentage of students suggesting them)

Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)	Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
2	Aşk	3	2.5	22	Gül	1	0.8
7	Çocuk	3	2.5	55	Sevgi	1	0.8
Toplam						8	6.8

Tablo 3, "Sevginin İfadesi Olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisini oluşturan metaforlar ve her bir metaforu geliştiren Sınıf Öğretmeni adayları sayısını ve yüzdesini sunmaktadır. Tablo 3 incelendiğinde bu kategorinin toplam 4 adet metafor ve 8 öğrenci (%6.8) ile temsil edildiği görülmektedir. Bu kategorileri oluşturan metaforların en önemlileri sırasıyla aşk (3 öğrenci %2.5) ve çocuk (3 öğrenci %2.5)'tur. "sevginin ifadesi olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisinde yer alan metaforlar analiz edildiğinde Sanat Eğitimi Dersi'ni aşk olarak tanımlayan bazı sınıf öğretmeni adayları "sanat eğitimi dersi aşk gibidir, çünkü sanatla doğayı hayatı, hayatta her şeye aşık olmayı öğrendim. Görmediğim, görüp de farkında olmadığım güzelliklerin hayranı oldum" biçiminde ifade ederken, çocuk olarak tanımlayan diğer bir sınıf öğretmeni adayı da "sanat eğitimi dersi çocuk gibidir, çünkü ilgiye ve özene ihtiyaç duyar" şeklinde ifade etmiştir. Bu ifadelere dayanarak Sanat Eğitimi Dersi'nin insanın hayatında sevgi kadar, aşk kadar çocuk kadar önemli olduğunu belirtebiliriz.

Tablo 4. Eğitici ve Öğretici Olarak Sanat Eğitimi Dersi kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayısı ve yüzdesi
(Table 4. Metaphors that fall under the category of "Art Education Lesson as Informative and Educational Activity", and the number and percentage of students suggesting them)

Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)	Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
8	Dantel	1	0.8	40	Masal	2	1.7
13	Edebiyat dersi	1	0.8	43	Okumak	2	1.7
14	Eğlence	3	2.5	49	Rehber	2	1.7
16	Fidan	1	0.8	50	Renklerle oynamak	1	0.8
18	Görmek	1	0.8	57	Seyahat	1	0.8
21	Göz	1	0.8	60	Spor	2	1.7
26	Harita	1	0.8	68	Usta	1	0.8
36	Kitap	1	0.8				
Toplam						21	18

Tablo 4, "Eğitici Ve Öğretici Olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisini oluşturan metaforlar ve her bir metaforu geliştiren Sınıf Öğretmeni adayı sayısını ve yüzdesini sunmaktadır. Tablo 3 incelendiğinde bu kategoriye toplam 15 adet metafor ve 21 öğrencinin (%18) temsil ettiği görülmektedir. Bu kategorileri oluşturan metaforların en önemlileri sırasıyla eğlence (3 öğrenci, %2.5), masal (2 öğrenci, %1.7), okumak (2 öğrenci, %1.7), rehber (2 öğrenci, %1.7), spor (2 öğrenci, %1.7) olarak ifade edilmiştir. "sevginin ifadesi olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisinde yer alan metaforlar analiz edildiğinde Sanat Eğitimi Dersi'ni eğlence olarak tanımlayan bazı Sınıf Öğretmeni adayları "sanat eğitimi dersi eğlence gibidir, çünkü düşündürür, hoş vakit geçirmemizi sağlar, değişik şeyler oluşturmamıza olanak sağlar" şeklinde ifade ederken, rehber olarak tanımlayan diğer bir sınıf öğretmeni adayı da "sanat eğitimi dersi rehber gibidir, çünkü öğrenciyi yönlendirir, ona bilgi verir, neler yapıp yapmaması konusunda yardımcı olur" şeklinde ifade etmişlerdir. Masal olarak ifade eden katılımcılardan biride "sanat eğitimi dersi masal gibidir, çünkü hem eğlendirir hem öğretir" şeklinde ifade etmiştir. Bu ifadelere dayanarak Sanat Eğitimi Dersi'nin katılımcılar tarafından eğitici ve öğretici olarak da önemli kabul edildiğini ifade edebiliriz.

Tablo 5. Duyguların İfadesi Olarak Sanat Eğitimi Dersi kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayısı ve yüzdesi
(Table 5. Metaphors that fall under the category of "Art Education Lesson as Expression of Emotions", and the number and percentage of students suggesting them)

Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)	Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
3	Ayna	1	0.8	52	Ruh hali	1	0.8
12	Düşlerimizin aynası	1	0.8	56	Sevgili	1	0.8
11	Duyguların ifadesi	1	0.8	51	Resim	4	3.4
20	Gökyüzü	1	0.8	61	Şarkı	3	2.5
23	Güneş	2	1.7	63	Şiir	1	0.8
25	Hayal	4	3.4	69	Yansıma	1	0.8
30	İlham perisi	1	0.8	70	Yaratıcı	1	0.8
33	Karikatür	1	0.8				
Toplam						24	20.5

Tablo 5, "Duyguların İfadesi Olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisini oluşturan metaforlar ve her bir metaforu geliştiren Sınıf Öğretmeni adayı sayısını ve yüzdesini sunmaktadır. Tablo 5, incelendiğinde bu kategoriyi toplam 15 adet metafor ve 24 öğrencinin (%20.5) temsil ettiği görülmektedir. "duyguların ifadesi olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisinde yer alan metaforlar analiz edildiğinde Sanat Eğitimi Dersi'ni hayal olarak tanımlayan bazı sınıf öğretmeni adayları "sanat eğitimi dersi hayal gibidir, çünkü tamamıyla hayale dayalıdır. O an aklınızda ne varsa onu çizersini, çiziklerinizde hayallerinizdir", "sanat eğitimi dersi hayal gibidir, çünkü insanların kendisini nasıl ve ne şekilde görmek istediğine insanların hayal gücüne dayalıdır" şeklinde ifade ederken, sanat eğitimi dersini resim olarak tanımlayan diğer bir sınıf öğretmeni adayı da "sanat eğitimi dersi resim gibidir, çünkü hoş ve estetikdir, duygularını ifade edersin" şeklinde ifade etmiştir. Bazı sınıf öğretmeni adayları da Sanat Eğitimi Dersi'ni şarkı olarak ifade etmişlerdir. "Sanat eğitimi dersi hayal gibidir, çünkü resim yapmayı öğrenmek, resim yapmak şarkı söylemek gibidir" şeklinde ifade etmiştir. Bu ifadeleri değerlendirdiğimizde sınıf öğretmeni adaylarının Sanat Eğitimi Dersi'ni duyguların ifadesinin farklı bir şekli olarak düşündüklerini belirtebiliriz.

Tablo 6. Yaratıcılığın İfadesi Olarak Sanat Eğitimi Dersi kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayısı ve yüzdesi (Table 6. Metaphors that fall under the category of "Art Education Lesson as Expression of Creativity", and the number and percentage of students suggesting them)

Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)	Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
5	Buluş	1	0.8	46	Özgürlük	2	1.7
39	Maddeye şekil vermek	1	0.8	71	Yetenek avcısı	1	0.8
41	Meslek	1	0.8				
Toplam						6	5.1

Tablo 6, "Yaratıcılığın İfadesi Olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisini oluşturan metaforlar ve her bir metaforu geliştiren sınıf öğretmeni adayı sayısını ve yüzdesini sunmaktadır. Tablo 5, incelendiğinde bu kategorinin toplam 5 adet metafor ve 6 öğrenci (%5.1) ile temsil edildiği görülmektedir. "Yaratıcılığın İfadesi Olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisinde yer alan metaforlar analiz edildiğinde Sanat Eğitimi Dersi'ni özgürlük olarak tanımlayan bazı sınıf öğretmeni adayları "sanat eğitimi dersi özgürlük gibidir, çünkü insanın bir şeyi üretebilmesi için özgür olması gerekir. Özgürlük sanat eğitimi dersiyse mümkündür" şeklinde, diğer bir metaforda da "sanat eğitimi dersi buluş gibidir, çünkü sanat eğitimi dersinde insan kendini keşfeder, neler yapabileceğini anlar ve sonuç olarak kendini bulmuş olur" şeklinde ifade etmiştir. Bu ifadeleri irdelediğimizde ise Sınıf Öğretmeni adaylarının bir kısmının Sanat Eğitimi Dersi'ni, özgür düşüncenin ve yaratıcılığın ifadesi olarak gördüklerini ifade edebiliriz.

Tablo 7. Tedavi Edici Olarak Sanat Eğitimi Dersi kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayısı ve yüzdesi (Table 7. Metaphors that fall under the category of "Art Education Lesson as Therapy", and the number and percentage of students suggesting them).

Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)	Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
9	Deniz	2	1.7	59	Su sesi	1	0.8
15	Ezgi	1	0.8	65	Terapi	1	0.8
29	İhtiyaç	1	0.8	66	Tezhip	1	0.8
48	Psikoloji	1	0.8	72	Yoga	1	0.8
52	Ruh ilacı	1	0.8				
Toplam						10	8.5

Tablo 7, "Tedavi Edici Olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisini oluşturan metaforlar ve her bir metaforu geliştiren Sınıf Öğretmeni adayı sayısı ve yüzdesini sunmaktadır. Tablo 7 incelendiğinde bu kategorinin toplam 9 adet metafor ve 10 öğrenci (% 8.5) ile temsil edildiği görülmektedir. "Yaratıcılığın İfadesi Olarak Sanat Eğitimi Dersi" kategorisinde yer alan metaforlar analiz edildiğinde Sanat Eğitimi Dersi'ni deniz olarak tanımlayan Sınıf Öğretmeni adaylarının biri "Sanat eğitimi dersi deniz gibidir, çünkü yüzdükçe insanı rahatlatır ve huzur verir" şeklinde ifade etmiştir. Diğer bir sınıf öğretmeni adayı da Sanat Eğitimi Dersi'ni; psikoloji olarak "Sanat eğitimi dersi psikoloji gibidir, çünkü psikoloji insan ruhuyla ilgilidir sanat eğitimi de ruha hitap eder" şeklinde tanımlamıştır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

Sınıf Öğretmeni adaylarının "Sanat Eğitimi Dersi" kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Sınıf Öğretmeni adayları "Sanat Eğitimi" kavramına ilişkin sahip oldukları algılarının çoğunluğunu; yaşamın bir parçası olarak Sanat Eğitimi Dersi kategorisinde bulunan; hayat (8 öğrenci, %6.8) ve su (8 öğrenci, %6.8) metaforu oluşturmaktadır. Sınıf Öğretmeni adayları bu metaforlarla ilgili yaptıkları tanımlarda Sanat Eğitimi Dersi'nin hayata benzediğini çünkü farkına varmadığımız olayları ve kişisel becerilerimizi farkına varmamızı sağladığını, görünen ve görünmeyen tüm yönleri yansıttığını ifade etmişlerdir. Ayrıca Sanat Eğitimi'ni "Su" olarak tanımlayan diğer bazı Sınıf Öğretmeni adayları ise Sanat Eğitimi Dersi'nin su gibi olduğunu çünkü hayatın her anında ihtiyaç duyduğumuzu, beden suya olan ihtiyacı gibi ruhunda sanata ihtiyacı olduğunu vurgulamışlardır.

"Sanat Eğitimi Dersi" kavramına ilişkin olarak öğrenciler tarafından ileri sürülen metaforlar, ortak özellikleri bakımından; yaşamın bir parçası, sevginin ifadesi, eğitici ve öğretici, duyguların ifadesi, yaratıcılığın ifadesi ve tedavi edici olarak sanat eğitimi dersi, kategorileri altında toplanmıştır.

Bu ifadelerden hareketle Sanat Eğitimi Dersi'nin Sınıf Öğretmeni adayları tarafından Sanat Eğitimi'nin amaçları doğrultusunda doğru algılandığı sonucuna ulaşılmış olup metaforların Sanat Eğitimi Dersi kapsamında öğrencilere farklı bilgilerin aktarımında başvurulacak teknikler arasında kullanılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA (REFERENCES)

- Arslan, M.M. ve Bayrakçı, M., (2006). Metaforik Düşünme ve Öğrenme Yaklaşımının Eğitim-Öğretim Açısından İncelenmesi. *Milli Eğitim*, 35(171): 100-108.
- Aydın, F. ve Ünalı, Ü.E., (2010). Coğrafya Öğretmen Adaylarının "Coğrafya" Kavramına İlişkin Algılarının Metaforlar Yardımıyla Analizi.
- Botha, E., (2009). Why metaphor matters in education. *South African Journal of Education*, 29: 431-444.
- Cerit, Y., (2008). Öğretmen Kavramı İle İlgili Metaforlara İlişkin Öğrenci, Öğretmen Ve Yöneticilerin Görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*; 6(4); 693-712.
- Çapan, E.B., (2010). Öğretmen Adaylarının Üstün Yetenekli Öğrencilere İlişkin Metaforik Algıları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(12): 140-154.
- Döş, İ., (2010). Aday Öğretmenlerin Müfettişlik Kavramına İlişkin Metafor Algıları, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3): 607-629.
- Forceville, C., (2002). The Identification of Target and Source in Pictorial Metaphors. *Journal of Pragmatics*, 34: 1-14.
- Gibson, R., (2008). Primary-age children's attitudes to art, art making and art education. *International Journal of Education Through Art*. Volume 4 Number 2, pp.177-193
- Girmen, P., (2007). İlköğretim öğrencilerinin konuşma ve yazma sürecinde metaforlardan yararlanma durumları. *Yayınlanmamış doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.*
- Guerrero, M.C.M. and Villamil, OS., (2002). Metaphorical Conceptualizations of ELS Teaching and Learning. *Language Teaching Research*, 6(2): 95-120.
- James, P., (2002). "Fostering metaphoric thinking", *Journal of Developmental Education* 26-33.
- Kalyoncu, R., (2012). Doğa Eğitimi. Edt: Uzunöz, A; Şeyihoğlu, A; Akbaş, Y; Gençtürk E. "Sanat Estetik ve Çevre Eğitiminin Önemi". Anı Yayıncılık: Ankara. 306-310.
- Kaya, H., (2011) The Analysis of Secondary Education Students Perceptions Towards "The World" Concept. *World Applied Sciences Journal*, 12(2): 190-196.
- Luehrman, M., (2002). Art Experiences and Attitudes Towards Art Education, *Studies in Art Education*, 43:3, pp.197-218
- Miles, MB, Huberman, AM. (1994). *Qualitative Data Analysis*. Thousandoaks, CA: Sage.
- Morgan, G., (1998). Yönetim ve örgüt teorilerinde metafor (Çeviren, G. Bulut). İstanbul: BZD Yayıncılık.
- Nalçacı, A. ve Bektaş, F., (2012). Öğretmen Adaylarının Okul Kavramına İlişkin Algıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD) Cilt 13, Sayı 1, Sayfa 239-258.*
- Özsoy, V., (2003). *Görsel Sanatlar Eğitimi*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Öztürk, Ç., (2007). Sosyal Bilgiler, Sınıf ve Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının "Coğrafya" Kavramına Yönelik Metafor Durumları. *Ahi Evran Üniversitesi. Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2): 55-69.

- Saban, A., (2009). Öğretmen Adaylarının Öğrenci Kavramına İlişkin Sahip Olduğu Zihinsel İmgeler. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 7(2): 281-326.
- Saban, A., (2008). İlköğretim I. Kademe Öğretmen ve Öğrencilerinin Bilgi Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler. İlköğretim Online, 7 (2): 421-455.
- Saban, A., Koçbeker, B.N. ve Saban, A., (2006). Öğretmen Adaylarının Öğretmen Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 6 (2), 461-522.
- Saban A., (2004). Giriş Düzeyindeki Sınıf Öğretmeni Adaylarının "Öğretmen" Kavramına İlişkin İleri Sürdükleri Metaforlar. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2(2). 131-155.
- Shaw, D., Massengill, B., and Mahlios, M., (2008). Preservice Teachers' Metaphors of Teaching in Relation to Literacy Beliefs. Teachers and Teaching: Theory and Practice, 14 (1): 35-50.
- Şeyihoğlu, A. ve Gencer, G., (2011). Hayat Bilgisi Öğretiminde "Metafor" Tekniğinin Kullanımı, Türk Fen Eğitimi Dergisi, 8: 3
- Şirin, E.F., Bektaş F., Karaman, G. ve Aytan, G.K., (2012). Rafting Katılımcılarının Rafting Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi Cilt 6, Sayı 2, 207-215.
- Tamimi, Y., (2005). Örgüt kültürünün metaforlarla analizi. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Osman Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Töremen, F. ve Döş, İ., (2009). İlköğretim Öğretmenlerinin Müfettişlik Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 9(4): 1973-2012.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H., (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Seçkin Yayınevi. Ankara.
- Yıldırım, A, Ünal, A. ve Çelik, M., (2011). Öğretmen Kavramına İlişkin Öğretmen, Yönetici Ve Müfettiş Algılarının Analizi. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 8(2): 92-109.